

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии**

**МИНЬЧИК
Мария Александровна**

**НАСЕКОМЫЕ ФИТОФАГИ – ВРЕДИТЕЛИ ДЕКОРАТИВНЫХ
ДРЕВЕСНО–КУСТАРНИКОВЫХ РАСТЕНИЙ ПАРКОВЫХ
ТЕРРИТОРИЙ г. МИНСКА**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
старший преподаватель
Сауткин Ф.В.**

**Допущена к защите
«___» _____ 2019 г.
Зав. кафедрой зоологии**

**доктор биологических наук, профессор
_____ С.В. Буга**

Минск, 2019

ESSAY

Thesis p. 48, fig. 24, tab. 2, 16 literary sources

PHYTOPHAGES-PESTS, DAMAGE OF PLANTS, TAXONOMIC
STRUCTURE, HIDERING MEMBERSHIP-PHYTOPHAGES, GREEN
SPACES, PARK AREAS

The purpose of the work is to establish the taxonomic composition, the indices of the prevalence and harmfulness of arthropod phytophagous pests of trees and shrubs in the greenery conditions of the model park areas of Minsk.

To achieve this goal, the following tasks were set:
To establish the species composition and taxonomic structure of phytophagous arthropods damaging trees and shrubs in the greenery of model park areas of Minsk.

To identify species of phytophages most commonly found in model areas.
To characterize the trophic affinity of identified arthropod phytophages.

To characterize the harmfulness of identified phytophages in the greenery of model park areas. Studies were conducted on the territory of the parks of cultures and recreation nam. Pavlov and nam. Gorky city of Minsk. As a result of the studies, the species composition and structure of phytophages, pests damaging trees and shrubs, were analyzed. In the study area, 27 species of arthropod phytophagous pests belonging to 2 classes of arthropods (Arthropoda) - Arachnidae (Arachnida) and Insects (Insecta) were observed, with the latter being dominant, constituting about 52% of the species abundance of phytophages.

The species of phytophagous insects that we identified belong to 4 orders of 8 families. Detachment Lepidoptera dominates in terms of species.

The most harmful species include: Linden gall mite (*Eriophyes tiliae*); Bird cherry mite (*Eriophyes paderineus*); Rowan felt mite (*Eriophyes sorbus*); Kalina aphid (*Aphis viburni*); Kalina leaf beetle (*Galerucella viburni*) .; Rosana moth (*Archips rosana*); Poplar mole-mottled (*Phyllonorycer populifohella*); Lilac motley moth (*Gracillaria syringella*) -; Chestnut miner moth, or Orchid miner (*Cameraria onridella*).

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа с. 48, мал. 24, табл. 2, 16 літаратурных крыніц

ФІТАФАГІ-ШКОДНІКІ, ПАШКОДЖАННЕ РАСЛІН,

ТАКСАНАМІЧНАЯ СТРУКТУРА, СКРЫТАЖЫВУЧЫЯ

ЧЛЕНІСТАНОГІЯ-ФІТАФАГІ, ЗЯЛЁНЫЯ НАСАДЖЭННІ, ПАРКАВЫЯ

НАСАДЖЭННІ

Мэта працы - устанавіць таксанамічны склад, паказчыкі распаўсяджанасці і шкоднаснасці членістаногіх фітафагаў-шкоднікаў драўняна-хмызняковых раслін ва ўмовах зялёных насаджэнняў мадэльных паркавых тэрыторый г. Мінска. Для дасягнення паставленай мэты былі паставлены наступныя задачы: устанавіць відавы склад і таксанамічную структуру членістаногіх-фітафагаў, якія пашкоджаюць драўняна-хмызняковыя расліны ва ўмовах зялёных насаджэнняў мадэльных паркавых тэрыторый г. Мінска. Выявіць віды фітафагаў, якія найбольш часта сустракаюцца ва ўмовах мадэльных тэрыторый. Ахарактарызаваць трафічную аднесенасць выяўленых членістаногіх фітафагаў. Ахарактарызаваць шкоднаснасць выяўленых фітафагаў ва ўмовах зялёных насаджэнняў мадэльных паркавых тэрыторый. Даследаванні праводзіліся на тэрыторыі паркаў культуры і адпачынку ім. Паўлава і ім. Горкага г. Мінска. У выніку праведзеных даследаванняў прааналізаваны відавы склад і структура фітафагаў-шкоднікаў, якія пашкоджаюць драўняна-хмызняковыя расліны. На доследной тэрыторыі адзначана дзейнасць 27 відаў членістаногіх фітафагаў-шкоднікаў, якія належаць да 2 класаў членістаногіх (*Arthropoda*) - Павукападобныя (*Arachnida*) і Насякомыя (*Insecta*), пры перавазе апошніх, якія складаюць каля 52% відавой разнастайнасці фітафагаў. Выяўленыя намі віды насякомых-фітафагаў адносяцца да 4 атрадаў 8 сямействаў. У відавым дачыненні пераважае атрад *Lepidoptera*.

Да ліку найбольш шкоднасных відаў аднесены: Ліпавы галловая клешч (*Eriophyes tiliae*); Чаремуховы лямцавы клешч (*Eriophyes paderineus*); Рабінавы лямцавы клешч (*Eriophyes sorbus*); Каліны тля (*Aphis viburni*); Калінавы лістаедамі (*Galerucella viburni*); Ружа листовертка (*Archips rosana*); Таполевых моль-пестрянка (*Phyllonorycer populifohella*); Бэзовая моль-пестрянка (*Gracillaria syringella*); Каштанавая мініруючая моль, або орхідскій мінёр (*Cameraria onridella*).

РЕФЕРАТ

Дипломная работа с. 48, рис. 6, табл. 2, 16 литературных источников.

ФИТОФАГИ-ВРЕДИТЕЛИ, ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ПОВРЕЖДЕНИЯ РАСТЕНИЙ, ТАКСОНОМИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА, СКРЫТОЖИВУЩИЕ, ЗЕЛЕНЫЕ НАСАЖДЕНИЯ, ПАРКОВЫЕ ТЕРРИТОРИИ

Цель работы – установить таксономический состав, показатели распространённости и вредоносности членистоногих фитофагов-вредителей древесно-кустарниковых растений в условиях зелёных насаждений модельных парковых территорий г. Минска.

Для достижения поставленной цели были поставлены следующие задачи:

1. Установить видовой состав и таксономическую структуру членистоногих-фитофагов, повреждающих древесно-кустарниковые растения в условиях зеленых насаждений модельных парковых территорий г. Минска.
2. Выявить виды фитофагов, наиболее часто встречающихся в условиях модельных территорий.
3. Охарактеризовать трофическую приуроченность выявленных членистоногих фитофагов.
4. Охарактеризовать вредоносность выявленных фитофагов в условиях зеленых насаждений модельных парковых территорий.

Исследования проводились на территории парков культур и отдыха им. Павлова и им. Горького г. Минска.

В результате проведенных исследований проанализирован видовой состав и структура фитофагов-вредителей повреждающих древесно-кустарниковые растения. В условиях модельных парковых территорий выявлены 27 видов членистоногих фитофагов-вредителей, относящихся к 2 классам членистоногих (*Arthropoda*) – Паукообразные (*Arachnida*) и Насекомые (*Insecta*), при преобладании последних, составляющим около 52% видового обилия фитофагов. Выявленные нами виды насекомых-фитофагов относятся к 4 отрядам 8 семейств. В видовом отношении преобладают представители отряда *Lepidoptera*.

К числу наиболее вредоносных видов отнесены : **Липовый галловый клещ** (*Eriophyes tiliae*); Черемуховый войлочный клещ (*Eriophyes paderineus*); **Рябиновый войлочный клещ** (*Eriophyes sorbus*); Калинная тля (*Aphis viburni*); Калиновый листоед (*Galerucella viburni*).; Розанная листовертка (*Archips rosana*); Тополевая моль-пестрянка (*Phyllonorycer populifohella*); Сиреневая моль-пестрянка (*Gracillaria syringella*)-; Каштановая минирующая моль, или орхидский минер (*Cameraria onridella*).